

Súd: Okresný súd Bánovce n/B
Spisová značka: 6C/67/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3212203034
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Sitáriková
ECLI: ECLI:SK:OSBN:2013:3212203034.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bánovce nad Bebravou sudkyňou JUDr. Monikou Sitárikovou, vo veci navrhovateľa: Š. Ž., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX/XX, XXX XX H. proti odporcom: 1/ P. Ž., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX/X, XXX XX H., 2/ U. Ž., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX/X, XXX XX H., 3/ C.. P. Ž., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/XX, XXX XX V. Š., 4/ Š. Ž., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX/XX, XXX XX H., 5/ Y. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX/XX, XXX XX H., 6/ Y. Ž., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX/XX, XXX XX H., 7/ U. Ž., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. G. XXX/XX, XXX XX H. o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a určenie vlastníckeho práva takto

rozhodol:

I. Návrh sa z a m i e t a.

II. Odporcom sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 04.07.2012 domáhal, aby súd určil, že Kúpna zmluva zo dňa 06.07.2009 medzi účastníkmi W. Ž. rod. Y. ako predávajúcou a medzi odporcom 1/ a odporkyňou 2/ ako kupujúcimi, predmetom ktorej bol predaj spoluvlastníckeho podielu 1 k parc. č. XXXX/XX-orná pôda o výmere 4433 m² a parc.č. XXXX/XX-orná pôda o výmere 332 m² v k.ú. H., ktorej vklad bol povolený do katastra nehnuteľností Správou katastra v Bánovciach nad Bebravou dňa 07.08.2009 pod V č.XXX/XXXX je neplatná a ďalej určenia, že podiel vo výške 1 na LV č. XXX pre k.ú. H. pod B/4 na meno W. Ž.Á. rod. Y. k parc. č. XXXX/XX-orná pôda o výmere 4433 m² a parc.č. XXXX/XX-orná pôda o výmere 332 m² patril do bezpodielového spoluvlastníctva manželov navrhovateľa a W. Ž. rod. Y.. Uviedol, že s W. Ž.C. rod. Y. uzatvoril manželstvo dňa 25.02.1961. Manželstvo zaniklo smrťou manželky W. dňa XX.XX.XXXX. Dňa 27.06.2006 uzatvorila manželka W. Ž. a odporca 5/ a L. I. ako kupujúci a W. Y. a R. F. ako predávajúci kúpnu zmluvu, ktorej vklad bol povolený dňa 18.07.2000 pod V č. XXX/XX, predmetom ktorej boli spoluvlastnícke podiely k parc. č. XXXX/XX-orná pôda o výmere 4433 m² a parc.č. XXXX/XX-orná pôda o výmere 332 m². Je nesporné, že W. Ž. rod. Y. nadobudla spoluvlastnícky podiel k týmto nehnuteľnostiam počas trvania manželstva a preto tento patril do bezpodielového spoluvlastníctva manželov navrhovateľa a W. Ž.. O kúpnej zmluve zo dňa 06.07.2009 navrhovateľ nevedel, dozvedel sa o nej iba pred krátkou dobou. V danom prípade nebohá manželka W. Ž. uzatvorila kúpnu zmluvu bez súhlasu manžela napriek tomu že sa jednalo o nie bežnú vec týkajúcu sa spoločných vecí. Toto konanie je v rozpore s ust. § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V danom prípade sa jedná o dovolanie relatívnej neplatnosti podľa § 40a Občianskeho zákonníka. Naliehavý právny záujem navrhovateľ preukazuje stavom právnej neistoty a potrebou odstrániť túto neistotu navrhovaným určovacím výrokom súdu, ktorý bude dôležitý pre zápis do katastra nehnuteľností a pre prebiehajúce dedičské konanie. Odporca 1/, odporca 3/ až 7/ sú deti W. Ž. a prichádzajú do úvahy ako zákonní dedičia.

Odporca 1/ a odporkyňa 2/ žiadali návrh v celom rozsahu zamietnuť. Vzniesli námietku premlčania, v ktorej uviedli, že premlčacia doba je trojročná a plynie, odo dňa keď sa právo mohlo uplatniť po prvý raz. Navrhovateľ sa mohol dovolať relatívnej neplatnosti právneho úkonu odo dňa kedy došlo k vzniku právneho úkonu teda odo dňa uzavretia predmetnej zmluvy 06.07.2009. Lehota na dovolanie sa neplatnosti právneho úkonu uplynula dňa 06.07.2012. Doručenie návrhu na začatie konania o neplatnosť právneho úkonu súdu na vyjadrenia sa im bolo doručené dňa 27.08.2012 a preto je právo navrhovateľa dovolať sa neplatnosti právneho úkonu premlčané.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, odporcu 1/ a odporkyne 2/, listinami: a to Kúpna zmluva zo dňa 06.07.2009, Listom navrhovateľa zo dňa 04.07.2012 adresovaného odporcovi 1/ označeného ako Dovolanie sa neplatnosti právneho úkonu spolu s obálkou, LV č. XXX, k.ú. H., sobášny list, oznámenie o úmrtí, oboznámením spisu Správy katastra Bánovce nad Bebravou V 757/2009 a na vec vzťahujúceho sa spisu sp.zn. 6C/67/2012.

Navrhovateľ vo výpovedi uviedol, že kúpnu zmluvu zo dňa 06.07.2009 považuje za neplatnú. S odporcom 1/ sa nedá rozprávať. Zaslal písomne odporcovi 1/ alebo odporkyňi 2/ oznámenie že, kúpnu zmluvu zo dňa 06.07.2009 považuje za neplatnú. Nevie či to prebral, dostal papier od advokáta Vláda Vaňka, ktorému udelil plnomocenstvo, aby ho v tejto veci zastupoval, on mu toto vybavoval.

Odporca 1/ pri výsluchu uviedol, že si nepamätá či dostal písomné oznámenie od navrhovateľa alebo od Dr. Vaňka, že navrhovateľ považuje zmluvu zo dňa 06.07.2009 za neplatnú. Od Dr. Vaňka určite nedostal nič, to by si pamätal.

Odporkyňa 2/ vo výpovedi uviedla, že nedostala písomné oznámenie od navrhovateľa alebo od Dr. Vaňka, že navrhovateľ považuje zmluvu zo dňa 06.07.2009 za neplatnú. Dostala oznámenie až zo súdu a to v tomto konaní.

K. F. G. F. K. Ž. O. R. W. Ž. E.. Y. Y. XX.XX.XXXX v Ž.-E. uzatvorili manželstvo, ktoré je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu H. vo zväzku X, ročník XXXX, strana XX pod por. č. XX.

Z oznámenia Mesta Bánovce nad Bebravou o úmrtí súd zistil, že dňa XX.XX.XXXX W. Ž. rod. Duchová K..

Súd tieto dôkazy hodnotil v súlade so znením ustanovenia § 132 a nasledujúcich Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) a to tak, že ich hodnotil podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti a rozhodol, že návrh zamietol. Vzhľadom na podanú námietku premlčania, ktorú uplatnil odporca 1/ a odporkyňa 2/ touto sa súd zaoberal ako prvoradou a konštatuje, že námietky premlčania bola uplatnená dôvodne.

Podľa ust. § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka Bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný.

Podľa ust. § 40a Občianskeho zákonníka Ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589, § 701 ods. 1 a § 741b ods. 2, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. To isté platí, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje dohoda účastníkov (§ 40). Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovolá.

Podľa ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa ust § 101 Občianskeho zákonníka premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa ust. § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka Prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.

Zo spisu Správy katastra Bánovce nad Bebravou č. X. XXX/XXXX a z Kúpnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX, ktorá bola uzatvorená medzi W. Ž. rod. Y. ako predávajúcou a medzi odporcom 1/ a odporkyňou 2/ ako kupujúcimi, predmetom ktorej bol predaj spoluvlastníckeho podielu 1 k parc. č. XXXX/XX-orná pôda o výmere XXXX m² a parc.č. XXXX/XX-orná pôda o výmere XXX m² v k.ú. H. vyplýva, že táto bola účastníkmi zmluvy podpísaná dňa 06.07.2009. Vklad do katastra nehnuteľností bol Správou katastra v Bánovciach nad Bebravou povolený dňa 07.08.2009 pod X. Č..XXX/XXXX.

Z listiny Obálka, na ktorej je uvedený ako adresát odporca 1/ a odosielateľ navrhovateľ a z listiny Dovoľanie sa neplatnosti právneho úkonu zo dňa 04.07.2012 vyplýva, že navrhovateľ toto dovoľanie adresuje odporcovi 1/ a dovoľáva sa relatívnej neplatnosti podľa § 40a Občianskeho zákonníka kúpnej zmluvy zo dňa 06.07.2009, ktorej vklad bol povolený dňa 07.08.2009 pod V č. XXX/XXXX. Z údajov na Obálke vyplýva, že zásielku adresát neprevzal v odbernej lehote a bola vrátená späť, pričom doručovateľ zásielku doručoval dňa 06.07.2009 a opakovane dňa 09.07.2009.

Relatívnej neplatnosti sa treba dovolať. Ide o jednostranný právny úkon, ktorý sa musí adresovať druhému účastníkovi (ostatným účastníkom právneho úkonu). V prípade, keď ten, kto sa dovoľáva relatívnej neplatnosti právneho úkonu, nie je účastníkom tohto právneho úkonu, jednostranný prejav vôle treba adresovať všetkým účastníkom relatívne neplatného právneho úkonu. Dôjdením dovoľania sa končí relatívna neplatnosť právneho úkonu a nastáva neplatnosť, ktorú účinkami možno prirovnať k absolútnej neplatnosti. Písomná forma dovoľania sa relatívnej neplatnosti nie je síce predpísaná, to znamená, že relatívnej neplatnosti sa možno dovoľávať aj ústne, z hľadiska právnej istoty však možno odporúčať, aby sa tento jednostranný právny úkon urobil písomne. V písomnej forme ho však treba urobiť vždy, ak je zákonom ustanovená alebo dohodou účastníkov dojednaná písomná forma právneho úkonu.

Právo dovolať sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej lehote. Po jej uplynutí už nie je možné úspešne sa dovolať relatívnej neplatnosti.

V zmysle konštantnej judikatúry všeobecná premlčacia doba na dovoľanie sa relatívnej neplatnosti začína plynúť dňom, kedy došlo k uzatvoreniu právneho úkonu - čo v tejto veci znamená dňa 06.07.2009, a trojročná premlčacia doba uplynula dňom 06.07.2012. V konaní bolo preukázané, že relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy, sa navrhovateľ voči odporcovi 1/ dovoľal listom zo dňa 04.07.2012, ktorý však odporca 1/ neprevzal. Prejav vôle je voči neprítomnej osobe účinný od okamihu, keď sa dostane do sféry jej dispozície. Situácia sa posudzuje objektívne a ak sa preukáže, že adresát mal možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle, dochádza k pôsobeniu tohto jednostranného právneho úkonu voči adresátovi bez ohľadu na to, či sa s ním adresát skutočne oboznámil. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že list navrhovateľa zo dňa 04.07.2012 adresovaný odporcovi 1/ označený ako Dovoľanie sa relatívnej neplatnosti sa dostal do sféry pôsobenia odporcu 1/ dňa 06.07.2012, kedy mu bola zásielka z týmto listom doručovaná. Čo znamená, že voči odporcovi 1/ sa navrhovateľ dovoľal neplatnosti v trojročnej premlčacej lehote. Avšak účastníkmi právneho úkonu - kúpnej zmluvy zo dňa 06.07.2009 okrem odporcu 1/ bola aj odporkyňa 2/ (ktorá tiež uplatnila námietku premlčania) a Emília Žiklová (ktorá zomrela dňa 17.05.2012). V konaní nebolo preukázané, že by sa navrhovateľ voči odporkyňi 2/ a dedičom po W. Ž. t.j. odporcom 3/ až 7/ relatívnej neplatnosti dovoľal inak ako podaním návrhu na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a určenie vlastníckeho práva zo dňa 04.07.2012. Zo spisu vyplýva, že tento návrh bol súdu doručený dňa 04.07.2012, ktorý súd následne odporcom doručil. Zo spisu vyplýva, že odporkyňa 2/ tento návrh prevzala dňa 07.09.2012 t.j. po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Aj keď navrhovateľ

v Liste zo dňa 04.07.2012 uvádza, že sa dovoľáva relatívnej neplatnosti i voči ostatným účastníkom právneho úkonu resp. právnym nástupcom po zomrelej W. Ž., dôkaz o tom nepredložil, a to aj napriek výzve dňa 15.05.2013 aby tak (vo vzťahu k odporkyňi 2/, ktorá námietku premlčania vzniesla) urobil.

Premľčanie sa definuje ako uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby sa právo bolo vykonalo, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Použitie námietky premlčania má za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva, teda zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. Vzhľadom na skutočnosť, že odporkyňa 2/ vzniesla dôvodne námietku premlčania súd návrh navrhovateľa na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 06.07.2009 (z dôvodu, že navrhovateľ sa relatívnej neplatnosti nedovoľal včas voči odporkyňi 2/ ako účastníčke tohto právneho úkonu, ktorého neplatnosti sa domáha) zamietol. Z dôvodu, že navrhovateľ sa včas nedovoľal relatívnej neplatnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy zo dňa 06.07.2009 a táto je platná súd zamietol návrh navrhovateľa aj v časti, v ktorej sa domáha určenia že podiel vo výške 1 na LV č. XXX pre k.ú. H. P. V. na meno W. Ž. rod. Duchová k parc. č. XXXX/XX-orná pôda o výmere 4433 m² a parc.č. XXXX/XX-orná pôda o výmere 332 m² patril do bezpodielového spoluvlastníctva manželov navrhovateľa a W. Ž. rod. Y.. Tu súd tiež poukazuje, že podľa ust. § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je (ak je na tom naliehavý právny záujem), čo znamená, že nie je možné domáhať sa určenia vlastníckeho práva do minulosti (tak ako sa domáha navrhovateľ, že spoluvlastnícky podiel patril do bezpodielového spoluvlastníctva manželov).

Návrh súd v celom rozsahu zamietol a odporcom ako úspešným v konaní by podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. patrilo právo na náhradu trov konania. Ani jeden z odporcov si náhradu trov konania neuplatnil a preto im súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bánovce nad Bebravou písomne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak potrebný počet rovnopisov a príloh účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.